

ЗВІТ про діяльність Вищої школи педагогічної майстерності у II семестрі 2022-2023 н.р.

У січні 2023 р. було складено план роботи Вищої школи педагогічної майстерності на II семестр 2022-2023 н.р., який враховував запити науково-педагогічних працівників, адміністрації університету та здобувачів вищої освіти. Остаточний план роботи було затверджено Науково-методичною радою ТДАТУ на плановому засіданні (протокол №5 від 10.02.2023 р.). Протягом навчального семестру було заплановано 11 заходів. Усі з них було проведено, але відбулись деякі зміни. Зокрема, відбулося коригування тем онлайн-семінарів для НПП та здобувачів вищої освіти відповідно до побажань викладачів і студентів. Зміщення дат проведення заходів (з 22.01.2023 р. на 30.11.2022 р., з 23.05.2023 р. на 29.05.2023 р.) викликане виробничою необхідністю та змінами у розкладі спікерів. Позапланові заходи не проводились.

У зв'язку з виробничою необхідністю нагадати гарантам освітніх програм та ознайомити науково-педагогічних працівників про вимоги дотримання принципів академічної доброчесності, нормативну базу, що регулює ці аспекти освітньо-наукової діяльності, напередодні зимової заліково-екзаменаційної сесії, **онлайн-семінар «Академічна доброчесність у системі внутрішнього забезпечення якості вищої освіти ТДАТУ»** (<http://www.tsatu.edu.ua/op/viddil-monitorynhu-jakosti-osvitnoji-dijalnosti-universytetu-orhanizuvav-onlajn-seminar-akademichna-dobrochesnist-u-systemi-vnutrishnoho-zabezpechennja-jakosti-vyschoji-osvity-tdatu/>), який було організовано відділом моніторингу якості освітньої діяльності університету, відбувся 30 листопада 2022 р., а не 22.01.2023 р., як було заплановано.

У заході взяли участь більше 250 науково-педагогічних працівників університету та здобувачів вищої освіти. До присутніх зі вступним словом звернувся перший проректор ТДАТУ, доцент О.П. Ломейко. Він наголосив про важливість дотримання освітянською спільнотою університету принципів академічної доброчесності. Завідувачка відділу моніторингу якості освітньої діяльності, доцент Р.В. Скляр акцентувала увагу, що мета зібрання – це розглядання основних вимог чинного законодавства та нормативних документів щодо дотримання норм академічної доброчесності в розрізі функціонування системи внутрішнього забезпечення якості університету. Також за результатами пройдених у 2020-2021 та 2021-2022 н.р. опитувань викладачів та здобувачів вищої освіти від Американських рад з міжнародної освіти було подано порівняльний аналіз відповідей, виокремлено проблемні моменти та на базі отриманих даних запропоновано створити модель щодо подальшого покращення забезпечення академічної доброчесності та якості вищої освіти у ТДАТУ.

Було наголошено, що відповідно до п. 8 ч. 2 ст. 16 Закону України «Про вищу освіту», «система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти має забезпечувати «дотримання академічної доброчесності працівниками закладів

вищої освіти та здобувачами вищої освіти». З урахування вимог чинного законодавства в університеті розроблені та затверджені наступні нормативні документи: Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти, Кодекс честі, Антикорупційна програма, Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату в ТДАТУ, якими повинні керуватись у своїй освітній та професійній діяльності всі учасники освітнього процесу.

Обов'язковій перевірці на академічний плагіат підлягають навчальні видання, яким надається гриф вченої ради, кваліфікаційні роботи здобувачів вищої освіти, дисертаційні роботи на здобуття наукових ступенів на етапі представлення матеріалів робіт до розгляду спеціалізованою вченою радою. Тому між Таврійським державним агротехнологічним університетом імені Дмитра Моторного та сервісом перевірки оригінальності тексту Unicheck Україна підписано договір про надання послуг з метою сприяння розвитку академічної доброчесності у здійсненні освітньої діяльності.

Американські Ради співпрацювали із центрами внутрішнього забезпечення якості освіти через надання інструментарію для опитування здобувачів та викладачів, методологічних порад щодо правильного опитування здобувачів, надання консультацій щодо покращення ситуації з академічною доброчесністю в їхніх ЗВО.

Для визначення напрямів для покращення саме тих аспектів освітнього процесу, які потребують додаткової уваги та ресурсів для вдосконалення системи академічної доброчесності та якості освіти, відділом моніторингу якості освітньої діяльності було використано матрицю «Світлофор». Відзначено, що цей інструментарій було використано для розроблення плану дій заради якісних змін, які й були висвітлені доповідачкою наприкінці семінару.

Наголошено, що вдосконалення системи освіти завжди було й залишається актуальною проблемою, вирішення якої – умова нормального процесу відтворення суспільства, тому, що саме в освіті закладаються соціальні, психологічні, загальнокультурні, а також професійні передумови його розвитку.

8 лютого 2023 р. відбувся онлайн-семінар для науково-педагогічних працівників ТДАТУ **«Новий український правопис та інші мовні камені спотикання у професійній комунікації»** (<http://www.tsatu.edu.ua/nmc/vykladachi-tdatu-vzjaly-uchast-v-onlajn-seminari-z-udoshkonalennja-movnoji-kompetentnosti/>). Спікеркою на семінарі виступила к.філол.н., доцентка кафедри суспільно-гуманітарних наук А.В. Землянська.

Присутні разом зі спікеркою згадали основні інновації в редакції українського правопису 2019 р. з погляду правильності вживання мовних одиниць у професійній діяльності. Ці сучасні тенденції розвитку державної мови було аналізовано на семінарі з огляду на праці провідних мовознавців та з урахуванням позиції досвідчених педагогів-філологів.

Учасники онлайн-семінару закріпили вміння писати неологізми, потренувались у творенні фемінітивів, спробували себе в ролі редакторів найпоширеніших мовних кліше офіційно-ділового та наукового стилів.

Було підкреслено, що саме викладачі закладів вищої освіти мають демонструвати студентській молоді зразкове володіння державною мовою, оскільки комунікативна професійна компетентність є вагомим складником професіограми фахівця будь-якої галузі.

24 лютого 2023 р. для науково-педагогічних працівників ТДАТУ було проведено онлайн-семінар на тему **«Інтерактивні засоби самоорганізації»** (<http://www.tsatu.edu.ua/nmc/onlajn-seminar-na-temu-interaktyvni-zasoby-samoorganizaciji-dlja-naukovciv-tdatu/>). Спікеркою на семінарі виступила д.е.н., доцент А.С. Коноваленко.

У ході участі в семінарі учасники поміркували над перевагами планування справ у всіх сферах життя за допомогою електронних засобів, ознайомились із технікою налаштування Google Calendar як помічника в плануванні повсякденних справ, дізнались про можливості застосування інтерактивних засобів планування колективної роботи.

На прикладах, з якими стикаються викладачі у своїй повсякденній діяльності, учасники семінару розібрали можливості індивідуального налаштування Календаря.

01 березня 2023 р. в онлайн-форматі відбувся проблемний семінар на тему **«Формування особистості в процесі навчання»** (<http://www.tsatu.edu.ua/nmc/problemnyj-seminar-formuvannja-osobystosti-v-proces-i-navchannja/>). Доповідачка – к.т.н., доцент кафедри експлуатації та технічного сервісу машин Т.С. Чорна.

Під час зустрічі було розглянуто глобальні виклики сьогодення, такі як місце людини за часів активного розвитку штучного інтелекту, а також роль викладача у формуванні світосприйняття та розкриття здібностей здобувачів освіти.

Було представлено різні підходи до процесу формування особистості та на прикладах науково-педагогічних співробітників кафедри продемонстровано їх сильні сторони. Запропоновано варіанти взаємодії викладач – здобувач з опорою на їх індивідуальні особливості та показано конкретний приклад взаємодії в межах керування процесом викладання.

Було зазначено, що міжпредметні зв'язки забезпечують засвоєння фундаментальних знань, формування вмінь і навичок, сприяють підвищенню ефективності навчання та підготовки кваліфікованих фахівців, що відповідає певним компетентностям підготовки майбутніх інженерів. У результаті учасники проблемного семінару дійшли висновку, що необхідно планувати реалізацію принципу міжпредметних та міжфахових зв'язків під час підготовки здобувачів вищої освіти різних напрямів підготовки.

17 березня 2023 року відбувся семінар на тему **«Написання наукових статей англійською мовою. Підготовка публікацій»** (<http://www.tsatu.edu.ua/nmc/u-tdatu-projshov-seminar-napysannja-naukovyh-statej-anhlijskoju-movoju-pidhotovka-publikacij/>) для здобувачів вищої освіти. Семінар

було проведено старшим викладачем кафедри «Іноземні мови» В.В. Лемещенко-Лагодою.

Наголошено, що публікаційна активність здобувачів вищої освіти наразі грає дуже важливу роль, оскільки дає змогу представити власні наукові здобутки та напрацювання широкому колу читачів та спеціалістів, сприяє розвитку нових навичок та умінь, та побудові активної взаємодії та співпраці з представниками інших ЗВО у цій галузі.

Протягом семінару здобувачі вищої освіти мали можливість ознайомитись зі структурними компонентами наукової статті, дізнатись, чим англomовна публікація відрізняється від україномовної. Також було докладно розкрито, яка сама інформація має презентуватись у кожному розділі наукової публікації, надано поради щодо використання граматичних засобів та особливостей перекладу з української на англійську мову.

30 березня 2023 р. відбувся вебінар на тему **«Ресурси, які допоможуть у навчанні та саморозвитку»** (<http://www.tsatu.edu.ua/nmc/vidbuvsja-onlajn-vebinar-resursy-jaki-dopomozhut-u-navchanni-ta-samorozvytku/>). Зустріч була спрямована на розгляд питань, пов'язаних з проблемою навчання під час воєнного стану, а також із знаходженням інформації у цих умовах.

Спікеркою виступила асистент кафедри комп'ютерних наук Г.В. Гешева, яка надала присутнім інформацію про особливості навчання під час війни, розповіла, які онлайн-сервіси можуть стати в нагоді для саморозвитку та підвищення продуктивності знань.

06 квітня 2023 року в онлайн-форматі відбувся проблемний семінар на тему **«Міждисциплінарне спрямування екоосвіти в сучасних умовах. Практичний досвід використання інтерактивних екоорієнтованих методів навчання»** (<http://www.tsatu.edu.ua/nmc/vidbuvsja-problemnyj-seminar-mizhdyscyplinarne-sprjamuvannja-ekoosvity-v-suchasnyh-umovah-praktychnyj-dosvid-vykorystannja-interaktyvnyh-ekoorijentovanyh-metodiv-navchannja/>).

Доповідачка – к.с.г.н., старший викладач кафедри геоecології і землеустрою В.С. Скиба – продемонструвала основні переваги використання інтерактивних методів при викладанні дисциплін екологічного спрямування, наголосила на тому, що першокурсники дуже часто не мають сформованих екосвідомих звичок і в переважній більшості просторового уявлення глобальності процесів, змін та наслідків, які відбуваються в природних екосистемах.

Саме інтерактивні форми, методи, прийоми і технології навчання визнані найефективнішими та вже не перший рік утримують переважаючу позицію серед рекомендованих підходів для застосування в освітньому процесі. Інтерактивність є характерною особливістю освітнього процесу, яка має ряд переваг у порівнянні з традиційними методами, які використовуються в освітній діяльності

Представлені методи зорієнтовані на:

- підвищення рівня сприйняття матеріалу здобувачами вищої освіти різних спеціальностей;

- формування ціннісного ставлення до природи та благ, які вони забезпечують;
- використання в освітньому процесі актуальних даних, які мають вагомe значення для подальшого моделювання ситуації;
- можливість аналітично оцінювати та співставляти дані з різних офіційних джерел інформації;
- пошук альтернативних та інноваційних рішень у природних прототипах.

Необхідно зазначити, що екологічна складова – це один з ключових базисів сталого розвитку, потенціал для міжнародного співробітництва в усіх без винятку професійних сферах, а формування екологічного світогляду в процесі навчання має закладатись в особистісні пріоритети кожної гармонійно розвиненої особистості.

20 квітня 2023 року в онлайн-форматі відбулась відкрита лекція на тему **«Використання САПР в інженерному проєктуванні (на прикладі проєктування шківa клинопасової передачі)»** (<http://www.tsatu.edu.ua/nmc/vidkryta-lekcija-vykorystannja-sapr-v-inzhenernomu-projektuvanni-na-prykladi-projektuvannja-shkiva-klynopasovoji-peredachi/>). Лектор – старший викладач кафедри «Інженерна механіка та комп'ютерне проєктування» А.П. Чаплінський.

Під час лекції було розглянуто методику застосування Систем Автоматизованого Проєктування під час проєктування виробів машинобудівного спрямування. Методику застосування САД та САЕ систем САПР в інженерному проєктуванні було розглянуто на прикладі проєктування шківa клинопасової передачі.

Було презентовано:

- методику застосування математичного пакету програми «Mathcad», для автоматизації проведення інженерних розрахунків по визначенню розмірів конструктивних елементів шківa клинопасової передачі;
- методику роботи у програмі «GearTrax», для проведення геометричних розрахунків стандартних елементів шківa клинопасової передачі і передачу результатів до САД засобу САПР «SolidWorks»;
- методику редагування (за необхідності) отриманої, в автоматизованому режимі, 3D моделі шківa в САПР «SolidWorks»;
- методику створення, за 3D моделлю, робочого кресленика шківa в САПР «SolidWorks»;
- методику користування чинними стандартами під час проєктування шківa.

Наприкінці заходу лектор відповів на питання слухачів. Присутні позитивно оцінили методику застосування різноманітних сучасних програмних засобів САПР під час викладання дисциплін, пов'язаних з проєктуванням виробів машинобудівного спрямування. Присутні зробили висновок, що подібну методику слід широко впроваджувати для викладання методів проєктування різноманітних виробів, особливо деталей механічних передач. Також було зазначено, що продемонстрований метод проведення проєктних робіт, буде сприяти значному полегшенню під час виконання бакалаврських дипломних робіт технічного спрямування.

29 травня 2023 р. було проведено онлайн-семінар на тему **«Як подолати лінь та прокрастинацію?»** (<http://www.tsatu.edu.ua/nmc/v-mezhah-funkcionuvannja-vyschoji-shkoly-pedahohichnoji-majsternosti-29-travnja-2023-r-bulo-provedeno-onlajn-seminar-na-temu-jak-podolaty-lin-ta-prokrastynaciju/>).

Спікерка семінару, д.е.н., доц. Коноваленко А.С. ознайомила слухачів з характерними особливостями таких явищ, як «лінощі» та «прокрастинація», та можливими причинами їх виникнення.

Учасники семінару зрозуміли, що спільного між лінощами та прокрастинацією, чим вони відрізняються, а також розібрались із тим, що заважає діяти в процесі досягнення бажаної мети. Кожен учасник створив свій список справ, які відкладаються «на потім» або виконання яких «розпочинається з понеділка».

У ході семінару слухачі дізнались про техніки, використання яких сприяє підвищенню продуктивності роботи над проєктами та виконанням завдань, які, на перший погляд, здаються нездоланими та складними.

5 червня відбувся онлайн-семінар для здобувачів вищої освіти на тему **«Неформальна освіта – крок до кар'єрного зростання»** (<http://www.tsatu.edu.ua/nmc/studenty-tdata-vzjaly-uchast-v-onlajn-seminari-z-pytan-neformalnoji-osvity/>). Спікер – к.с.г.н., доцент, завідувач кафедри рослинництва та садівництва Колесніков М.О.

Було визначено, що упродовж останніх років учасники освітнього процесу стикаються з новими викликами, що спричиняють трансформацію та необхідність адаптуватися до нових умов. Для забезпечення рівного доступу до освіти навчальний процес перейшов з очного формату до змішаного або дистанційного, що змусило всіх учасників освітнього процесу опановувати різні цифрові інструменти.

Розвиток інформаційних технологій став потужним чинником розвитку всіх систем освіти, насамперед, неформальної освіти. Адже він підносить доступність освіти на якісно новий рівень. Саме тому останнім часом у всьому світі спостерігається підвищення пропозиції освітніх послуг через комп'ютерні системи.

Семінар був присвячений з'ясуванню ролі неформальної освіти в загальній системі вищої освіти України, аналізу основних переваг та недоліків різних форм освіти, проблемам щодо пошуку та використання дистанційних платформ та сервісів для здобувачів вищої освіти, характеристиці найбільш популярних дистанційних платформ для неформальної освіти.

Здобувачам були надані практичні рекомендації з пошуку онлайн-курсів та роботи на дистанційних платформах, дані відповіді на запитання.

8 червня 2023 року в онлайн-режимі з використанням платформи ZOOM к.т.н., доцент кафедри ЕТЕМ Сабо А.Г. провів майстер-клас **«Використання презентацій у навчальному процесі: доцільність та особливості»** (<http://www.tsatu.edu.ua/nmc/majster-klas-dlja-vykladachiv-vykorystannja-prezentacij-u-navchalnomu-procesi-docilnist-ta-osoblyvosti/>) для викладачів ТДАТУ.

Доповідач нагадав учасникам основні вимоги та закони створення презентацій з урахуванням таких факторів, як збереження уваги аудиторії, закони сприйняття візуальної інформації, врахування найкращих практик донесення інформації та інших важливих факторів. Друга частина доповіді була присвячена доцільності, особливостям та практиці використання презентацій у навчальному процесі. Особливу увагу автор приділив суттєвій різниці використання презентацій у сфері бізнесу, науки, менеджменту на відміну від навчального процесу; навів аргументи сторін як «за», так і «проти» широкого застосування презентацій у освітньому процесі. Автор поділився своїм власним досвідом та враженнями від застосування презентацій як у сферах бізнесу, так і науки та освітнього процесу.

Досвід проведених заходів дозволив розробити пропозиції щодо вдосконалення роботи Вищої школи педагогічної майстерності з метою підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників та поглиблення загальних і фахових компетентностей здобувачів вищої освіти як майбутніх фахівців своєї галузі, забезпечення якісної інформальної освіти:

- необхідно зробити акцент на темах семінарів, які формуватимуть або поширюватимуть фахові вміння й навички, і в яких науково-педагогічні працівники ТДАТУ можуть проявити себе і як науковці, і як досвідчені практики;

- залучати до проведення заходів в межах Вищої школи педагогічної майстерності, особливо для науково-педагогічних працівників, провідних фахівців галузі і науковців, кандидатів і докторів наук, які мають значний досвід, у тому числі й представників інших ЗВО;

- робити попереднє опитування викладачів і студентів щодо тем, які вони хотіли б розглянути глибше на семінарах в межах Вищої школи педагогічної майстерності.

Начальник ННЦ

Тетяна ШАРОВА